

Nr. 119/24.07.2025

Nr. 700/24.07.2025

Nr. 78/24.07.2025

**EXCELENȚEI SALE,
DOMNULUI NICUȘOR DAN,
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**

Excelență,

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ, Federația Sindicatelor din Educație „SPIRU HĂRET” și Federația Națională Sindicală „ALMA MATER”, în numele celor peste 250.000 de salariați din învățământ ale căror drepturi și interese le reprezintă, vă solicită sprijinul în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă personalul din învățământul preuniversitar și superior, generate de măsurile politice pentru diminuarea deficitului bugetar adoptate de Guvern, cu consecințe deosebit de grave asupra angajaților din învățământ și a beneficiarilor educației.

Ne referim, desigur, la *Legea privind unele măsuri fiscal-bugetare*, care, printr-o serie de articole (respectiv: art. LIII, art. LIV, art. LV, art. LVI, art. LVIII, art. LIX), modifică și completează dispozițiile **Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023** și ale **Legii învățământului superior nr. 199/2023**, cu efecte dezastruoase asupra salariaților din învățământ și a actului educațional.

Textele respective reglementează: **majorarea efectivelor de elevi, preșcolari și/sau antepreșcolari în raport de care unitățile de învățământ au personalitate juridică; majorarea efectivelor de elevi, preșcolari și/sau antepreșcolari la clasă/grupă; instituirea unui tarif la plata cu ora la un nivel mult inferior celui existent în prezent; modificarea normei didactice de predare-învățare-evaluare, de instruire practică și evaluare curentă în sensul creșterii acesteia cu 2 ore săptămânal; limitarea degrevărilor pentru personalul didactic de conducere, de îndrumare și de control la cel mult jumătate din norma didactică suplimentară; etc.**

În cazul în care nu se va proceda la eliminarea prevederilor respective, printre efectele care vor afecta sistemul de învățământ preuniversitar evidențiem:

1. Dispariția a cel puțin 15.000 de norme/posturi didactice, cu riscul ca, începând cu 1 septembrie, mii de cadre didactice să rămână fără serviciu.

2. Dispariția a sute de unități de învățământ, existând riscul concedierii personalului didactic auxiliar și administrativ încadrat la nivelul unităților care vor fi comasate;

3. Revenirea la efectivele de elevi/preșcolari „istorice” și comasări de grupe/clase, având drept consecință scăderea calității actului educațional și reducerea numărului de norme/posturi;

4. Imposibilitatea atribuirii orelor rămase libere în regim de plata cu ora, din cauza remunerației derizorii (prin scăderea cu peste 50% a tarifului), ceea ce va compromite specializările și disciplinele deficitare în resursă umană; dacă nu există profesori dispuși să predea aceste discipline, în regim de plată cu ora, elevii vor fi lipsiți de acces la aceste materii, ceea ce ar afecta diversitatea și echilibrul programei școlare;

5. Imposibilitatea practică și obiectivă de desfășurare a activității de către personalul didactic de conducere, de îndrumare și de control (atât activitatea la catedră, cât și cea specifică funcției deținute).

Practic, Executivul a introdus în Lege textele respective, având la bază date pur contabile prezentate de Ministerul Educației și Cercetării, fără a ține cont de realitatea din sistem, de posibilitățile reale ale sistemului de a face față unor asemenea schimbări și de opiniile specialiștilor în științele educației.

Măsurile adoptate au efecte directe asupra personalului din învățământ: apariția unui număr mare de noi completări de normă, de restrângeri de activitate; completările de normă, precum și transferul personalului pentru restrângere de activitate sau la cerere pentru apropiere de domiciliu realizate în etapele corespunzătoare din calendar să fie sub semnul întrebării; dispariția unui număr mare de posturi la nivel național, ceea ce face să nu mai existe concordanță între posturile publicate pentru ocupare la examenul de titularizare și cele existente, în fapt, la nivelul unităților de învățământ; creșterea numărului de ore de predare prestate de persoane fără studii corespunzătoare etc.

Argumentul precum că în sistemul educațional există peste 30000 de norme plătite în regim de plata cu ora și, drept urmare, sunt suficiente posturi pentru soluționarea noilor completări de normă sau a restrângerilor de activitate, nu este unul care poate fi acceptat deoarece:

- normele nu sunt uniform distribuite pe unități școlare sau pe discipline;
- majorarea normei didactice la învățători nu influențează cu nimic dispariția normelor în regim de plata cu ora pentru această categorie, deoarece ei sunt angajați pe post și nu pe normă didactică de predare; având în vedere că, din cele peste 30000 de posturi în regim de plata cu ora, aproximativ 2200 sunt ocupate de educatoare și învățători, care sunt angajați pe post, rămân aproximativ 28000 de posturi în regim de plata cu ora care, ipotetic, ar putea fi ocupate de cei cărora li se mărește norma;
- sunt multe unități unde nu există ore atribuite în regim de plata cu ora; în aceste situații, fie vor intra profesorii titulari în restrângere de activitate, pentru că nu au cum să aibă catedra de 20 de ore, fie li se va diminua salariul. Completarea la alte școli este mai mult decât incertă, deoarece este foarte probabil să nu mai fie ore disponibile sau pot fi la distanțe apreciabile, costurile pentru navetă fiind mai mari decât cuantumul celor două ore;
- multe norme plătite în regim de plata cu ora provin din normele directorilor de unități școlare și a inspectorilor școlari (peste 5000 de astfel de posturi) degrevați; toate aceste posturi nu pot fi ocupate de către personalul aflat în restrângere de activitate.

Reducerea numărului de norme didactice a fost prezentată ca o măsură de eficientizare, când, de fapt, ea va conduce la: scăderea calității actului educațional, apariția șomajului în rândul cadrelor didactice și descurajarea tinerilor să aleagă o carieră didactică, văzând-o ca pe un domeniu incert și lipsit de siguranță, ceea ce va agrava criza de personal calificat pe termen lung; supraîncărcarea profesorilor rămași - cei care își păstrează posturile vor fi nevoiți să preia un volum mai mare de muncă, inclusiv ore suplimentare și responsabilități extra-curriculare, ceea ce poate duce la epuizare profesională (burnout), scăderea motivației și, implicit, la o deteriorare a calității predării.

Comasarea unităților de învățământ, deși argumentată prin eficiență, va avea efecte negative semnificative:

- distanțe mai mari pentru elevi și acces redus la educație (închiderea școlilor mici, mai ales în mediul rural, ar forța elevii să parcurgă distanțe considerabile pentru a ajunge la unitățile comasate; acest lucru implică costuri suplimentare de transport, timp pierdut, și va genera abandon școlar, în special pentru elevii din familii defavorizate);
- dezintegrarea comunităților locale – desființarea unităților de învățământ ar duce la slăbirea coeziunii sociale, la pierderea identității locale și la o deteriorare generală a vieții comunitare, deoarece un punct de referință important dispare;
- concedierea personalului didactic auxiliar și impact social – pe lângă cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și administrativ ar fi, de asemenea, afectat de concedieri; aceasta ar amplifica problemele sociale și economice în zonele defavorizate, având în vedere că aceste posturi sunt adesea esențiale pentru familiile din comunitățile mici.

Mărirea numărului de elevi în clase, prezentată ca o măsură de eficiență, are dezavantaje majore:

- scăderea drastică a calității actului educațional și individualizării; clasele cu un număr mare de elevi fac aproape imposibilă o abordare didactică personalizată; profesorul nu poate oferi suficientă atenție fiecărui elev, nu poate identifica rapid dificultățile de învățare și nu poate adapta metodele didactice la stilurile individuale de învățare; aceasta duce la o învățare superficială și la performanțe școlare mai slabe;

- dificultăți în gestionarea clasei/grupeii și creșterea stresului; un număr mare de preșcolari/elevi într-o clasă crește considerabil provocările legate de gestionarea disciplinei și a dinamicii grupului; profesorii sunt supuși unui stres suplimentar, încercând să mențină ordinea și să predea eficient într-un mediu aglomerat, ceea ce poate afecta și sănătatea lor mintală și fizică;

- limitarea activităților interactive și a metodelor moderne de predare: metodele didactice moderne, care implică lucrul în grupuri mici, proiecte, experimente sau dezbateri, devin dificil de implementat în clasele supraaglomerate; profesorii sunt forțați să revină la metode frontale, tradiționale, care nu stimulează gândirea critică și creativitatea elevilor, limitând potențialul de dezvoltare al acestora.

Afirmații de tipul „*au fost și clase cu 35-40 și a fost în regulă*” nu reprezintă un argument, ci demonstrează lipsa de profesionalism și desconsiderarea sistemului educațional.

Încărcarea excesivă a personalului de conducere și control are efecte negative asupra întregului sistem prin: neglijarea rolului didactic și managerial esențial; absența mentoratului și a sprijinului pentru profesori; decizii administrative superficiale și ineficiente etc. Ministerul Educației și Cercetării trebuie să înțeleagă că și director sau inspector eficient și profesor care să-și îndeplinească, în același timp, atribuțiile care revin unui profesor, nu aduce plus valoare în sistem, ci din contră.

Toate aceste contraargumente evidențiază faptul că măsurile de „eficientizare” pot avea un cost mult mai mare pe termen mediu și lung, afectând direct calitatea educației și statutul profesional și social al angajaților din învățământ și viitorul beneficiarilor primari.

Excelență,

Ne adresăm Domniei Voastre, în calitate de mediator între stat și societate, pentru a veni în sprijinul învățământului românesc, prin blocarea măsurilor anti-educație cuprinse în Legea privind unele măsuri fiscal-bugetare.

În speranța că veți da curs solicitării noastre, vă asigurăm, domnule Președinte, de întreaga noastră considerație.

PREȘEDINTE,
Simion HANCESCU

PREȘEDINTE,
Marius Ovidiu NISTOR

PREȘEDINTE,
Anton HADĂR